

ԳՐ. Հ. ԳՍԼՈՒՍՏԵԱՆ

**ՄՐԲԱԶԱՆ
ՆԵՐՇՆԶՈՒՄՆԵՐ
(ՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐ)**

ԱՄԵՆ Ս. ՊԱՏԲԱՐԲ ՀՕՐ

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ-ՆԱՄԱԿՈՎ

1906-1907

ՏՐԹԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՈՍՏԱՆԵԱՆ ԳՈՐԶԱԿՅԱԿԱՆ ԸՆԴԵՐՈՒԹԵԱՆ

1910

891 99

Գ-20

891.99

ար

Գ-20

ՄՐԲԱԶԱՆ ՆԵՐՇՆՁՈՒՄՆԵՐ

(ՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐ)

ԱՄԵՆ Ս. ՊԱՏԻԱՐԳ ԶՈՐ

ՅԱՌԱԶԱՐԱՆ-ՆԱՄԱԿՈՎ

1906-1907

ՑԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԳՈՐԾԱԿՑԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

1910

1001
1337

13 MAR 2013

Ամենայայտիւ

Տ. Տ. Եղիշէ Արեւիկապոս Դուրեան,

Պատրիարք Հայոց Թուրքիոյ,
Էջն. Էջն. Էջն.

Բարձրաշնորհ Սրբազան Հայր,

Իբրեւ մեկ անդամը Ձեր բանաւոր «փոքրիկ հօտին», որուն
ստոասպակները կրեցիք ու ծովացեալ արիւնքին տուրը սգացիք
Ձեր հրաւարեալի ժողովրդի մեկնութեան մեջ, կու գամ Ձեր Բարձր
Սրբազնութեան Աթոռ վերադարձին եւ Ձեզի հետ առաջին տե-
սակցութեան թարեպաշտէն կրկին առիթներով Ձեզի ձօնել ՍՐԲԱ-
ԶԱՆ ՆԵՐՇՆԱՅԻՆՈՒՄՆԵՐՍ ի նշան որդիական սիրոյ եւ մեծ հիացման
Ձեզի հանդեպ: Արդեւ իբր կրօնէրգալի փերթոյ ներշնչողս եղած
եք եւ այս վերայով Ձեր Ձեզի կը մատուցանեմ:

Ձեզ Ազգիկն դարաւոր ու նուիրական իրաւունքներուն իբ-
րեւ անխոնջ պաշտպան, ստոասպեալ հօտին իբրեւ բարի հովիւ,
Արդարութեան իբրեւ անշուշտի ձայն, նսեւ նախնի Ս. Հայրերու
սրբազան փառք քրքուցնող իբրեւ սրբազան բանաստեղծ՝ բո-
լոր Ազգիկն հետ՝ երկար ու արդիւնաւոր սարիներ Ձեր Ս. Աթո-
ռին վրայ տեսնել կը բաղձայ՝

Ձեր Բարձր Սրբազնութեան

Ամենախոնարհ որդի

ԳԲ. Հ. ԳԱՆՈՒՍԵԵՆ

18 Փետ. 1910

Բերա, Կ. Պոլիս

Սիրելի Պ. Գր. Հ. Գաբուսեան

Կ. Պոլիս

«Սրբազան Եկեղեցւոյն» ուղ ձեռագիրը հոգեկան
հաճոյքով մը կարդացի:

Զանոնք ինծի ձօնեղով՝ քերէս հոգեւոր ծանու-
թեանէն դէպի երգեւոր ֆաղցրութիւնը դարձ մ'ընեղու
հրաւերը կը կարդաս ինծի. շնորհակալ եմ:

Ո՛ր եր քե հնար ըլլար այդպիսի կոչի մը աւ-
աս. . . ո՛րքան խնդամոլ վագֆով յէս պիտի զայիկ
սիրտիսս ժամերս՝ նոր աւաղքեղջիւրի մը ծոցէն
սեւնի ու յագուրդի խճուղիներ տարափելու:

Տօներու շփոթեալք երկնում ֆերբաժներդ
ամբողջ տարի մը — դժուար չէ ըսել նաեւ ամբողջ
կիսակի մը — նուիրում եկեղեցւոյնը կը քերեն
իրենց հէ՛հ, իբրեւ յոյս պայծառացող Աստուծայիկը
պսնծացնելով իբրեւ տուր ծառացող մարդկայիկէն
վե՛ր՝ հաւասքով հրաշսկերտում նկարի մը վրայ, ու
մշտնջենաւոր տօնամակ մը կը պատկերասկ երգեւոր
խորանագրում:

Անոնք՝ որ այդ եկեղեցւոյնէն կ'ազդուին՝ լուս-
մտածողներով կ'իջնեն իրենց հոգիին խորը, ու չեն

վարակիր երգերով շեղեցու հնչեցնելու այն կոյս
ամայութիւնը՝ զոր շատեր դժբախտաբար կը շփոթեն
անոյցս ունայնութեան մը հետ:

Այն օրն իսկ սակայն՝ երբ Երկնի արխայութեան
բանաւոր մարգարիտները մահկանացու շուրքներէ
սանիկն իյնան անկապ ցրուածութեամբ մը սխա-
կուած, երգերը՝ ներշնչուած երգերը՝ պիտի պահեն
կրօնքին անեղծ կորութիւնը՝ արքայազն զարդն ու
անկորուստ դաշնը Աստուծոյ որդիներուն ականջին մօտ:

Կը մտաբեմ որ ՏՕՆԱԿԱՆ հռազներդ այս վերջին-
ներու միտքին մէջ վերնծայումներու վայրկեաններ
սը արթնցնեն, անոնց աշխատանքին պարտքերուն
նկատուծելով շարքը հոգեւոր ԱԿՈՒՄ օրերու:

Հայրական ողջունիւ եւ օրհնութեամբ

Պ. Կ. ԵՂԻՇԷ ԱՐՔ. ԴՈՒՐԵԱՆ

Զօնագրութիւն	Է
Յառաջաբան-Նամակ Ս. Պատրիարք Հօր	Բ
Կաղանկ	9
Ամանորի մտածումներ	11
Ծնունդը	13
Հրեշտակներուն երգը	15
«Խորհուրդ մեծ»	17
Էմանուէլ	18
Մեսիա-Քրիստոս	20
Յիսուս	21
Թէ ո՞վ է Որդի մարդը	22
Տեառընդառաջ	24
Մօր սիրտը	25
Դուն եւ ես	26
Աչքերս ու ձեռքերս	27
Անառակ որդին	29
Ապաշտար	31
Տնետը	32
Մամոնան	34
Խաբուած հոգիիս գաղտնիք	36
«Օրհնեալ եկեալ յանուն Տեառն»	37
Սիրովի աղջկան	38
Ովանցա	40
Ոհնալուս	42
Խաչելութեան պատկեր	44
«Զէ աստ»	46
Սիրտին յարութիւնը	48
«Տէր իմ եւ Աստուած իմ»	49
Նոր սեղծում	50
Համբարձումը	52
Հոգեգալուս	54
Այլակերպութիւնը	56
Երանեալ մայրը	59
Տիրամայր	60
Խաչին պարծանք	61
Խաչին սեղանը	62
Խաչը	64

Վ Ի Դ Պ Ա Կ Ն Ե Բ			
		Ս Խ Ա Լ,	Ո Ի Ղ, Ի Ղ,
հ ջ	ս ո ղ		
12	3	կոյ	կոյս
30	24	փոխարեն	փոխարեն
31	20	մինձ	մինձ
40	11	Ովտանա՛:	Ովտանա՛:
58	6	ո ղին	ուղին
60	4	անու՛մք	ջանու՛մք

Մ Ի Բ Ա Ջ Ա Ն Ն Ե Բ Շ Ն Չ Ո Ւ Մ Ն Ե Բ

(Տ Օ Ն Ա Կ Ա Ն Ք Ե Բ Փ Ո Ւ Ա Շ Ն Ե Բ)

Ա. Կ Ա Ղ Ա Ն Դ

Կ Ա Ղ Ա Ն Դ

ԱՄԱՆՈՐԻ հանդիսական օրերուն,
Դիցակցոն Բուրմն իր կոչերով հրնաւանդ՝
Կը լիւեցներ նըւիրաբերն այն Կաղանդ,
Ժողովուրդին ձայնելով օրն այն ցնծուն:

Ու Հրեայ Ղեւսականին փողն այն գոռ
Կազդարարէր Եանվէին փառքն փողերգել,
«Փողս հարե՛ք»ի պաշամունքով անարգել,
Սինակոկի վեհ լըռութեան մեջը խոր:

Աւանդական Ամանորն ալ մերական՝
Կաղանդող կոչն իր քրքուցուց դարե դար,
Աշխարհախումբ խախնանհներով խօլապար
Խանդավառել սիրեր ամեն: Ու ո՛րքան

Նրւիրաբաշխ Նաւասարդներ երգեցին
Երիսասարդ շաւ, շա՛ս սիրեր տօնասեր,
Որուն այսօր Յիւսէսակը մեզ հասեր՝
Կը հրճուեցնէ մեր սիրեր ալ ցընծագին:

Կաղանդը մեր միօրինակ օրերուն
Կեանք կը սրփռէ իր կոչերով կրկնակի,
Ոյժ կուսայ, որ մեր քամակը չի հակի
Կեանքի բեռով երբ կը քայլենք պարտասուն:

Օ՛հ, Հաւասքի, Յոյսի, Սիրոյ գործերով
Կաղանդելու ուղեկիցներն կեանք-նամբուն,
Այսպէս մեզ հետ մեր ընկերներն համաբուն
Վերջսանան նոր խանդ, եռանդ, նոր կորով:

Ա Մ Ա Ն Ո Ր Ի Մ Տ Ա Մ Ո Ւ Մ Ն Ե Ր

ՃԱՄԱՆԱԿԻՆ անուրն անհուն,
Անքսիզքն ու անվախնան,
Մեծ-Կեդրոնին շուրջ՝ մշտնոյն
Կը քաւալի յարածամ:

Տարիները—բոյլ, բոյլ բերեր
Ժամանակի մեծ Գիրքին,—
Անձանօրին Ձեռքն յամբերեր՝
Կը քղթասէ հեշտագին:

Կ'անցնի՛նք, կ'անցնի՛ն յարափոփոխ,
Կեանք, տեղերք, ժամանակ,
Մեծ հոլովոյթն ամենափոխ
Կ'արշաւէ յար, շարունակ:

Նոր տարիներն, հանգրուաններ
Կարաւանին յարաւարժ,
Ուր կըքոսին ուժաս, երեք
Շունկերը մեր ցանգ անվարժ:

Խորհրդաւոր Ձայնը վերէն
Կը հրնչեցնէ սուր «ֆայէ՛»ն,
Թեեւ հասնի Շունչն յամբօրէն
Փրփոցուռոյց հեւալէն:

Համակերպում-կեանքն է որուն
Կամաններն իսկ կոյ, անկոյս
Պէտք է չափել մերք մոլորուն
Առնելով բիւր փայլափոխ:

Մինչեւ գոչէ Զայնն այն հրնչել,
« Կեցի՛ր անցորդ, մի՛ փախ,
Կեանքի նամբուն վերջն է այստեղ,
Ալ չէ ֆոյսը փաշալեր:»

Ժամանակին անուրն անհուն,
Անըսկիզբն ու անվախճան,
Մեծ-Կեդրոնին շուրջ մրժսանոյն
Դեռ քաւալի յարածամ:

Ալ Ամանորն Յաւիտեանին
Կ'այգանայ հոն առ յաւէս,
Անհուն Տարին ըսկիզբն հունին
Կ'արահետի արփաւէս:

Բ. ՍԲ. ԾՆՈՒՆԴ

Ծ Ն Ո Ւ Ն Դ Ը

ԲԵԹՆԵՆԵՐԻ ԲՐՈՒՆԵՐԵՆ անհառ լոյս մը կը ծագի,
Ողողելով փառք մ'անշուտ փողփողումով կրկնակի,
Ուր նորակազմ ընթանիք մը անօրեւան, աղփասիկ՝
Դուրսի ցուրտին դեմ խրատաւունչ պատրաստուի հանդարտիկ.

Մինչ հրեշտակներ գունդագունդ՝
Քաղցրածայներն Սուրբ Ծրնունդ:

Ո՛չ սրահակներ կան հոն զարդի, ո՛չ օրոցներ քանկազին,
Ո՛չ իսկ պրզսիկ փերք մը փուրջի, այլ փառայր սրբազին՝
Կը սալնայ սոսկ գաղջ շուկնովը արշաւներուն ընթանի,
Երբ Մըսուրին մէջ Նորածնին հանդարտ փունը կը սանի:

Դուրսն հրեշտակներ լուսագունդ
Կ'երգեն մարդոց Սուրբ Ծրնունդ:

Ու քիչ յետոյ գիշերուան մեջ խուսի մ'հովիւներ հիացիկ՝
Կու գան տեսնել այս տեսիլը հոգեգրւարն, գեղեցիկ,
Ու հասկընալ քե ինչո՛ւ է այս լոյսն անհառ, անսովոր,
... Երկնապարիկ այս երամներ ի՛նչ երգ կ'երգեն դառնաւոր,

Հրոչակելով սիրս 'ի բունդ՝
Բոլոր մարդոց Սուրբ Ծընունդ:

Հոն են մոգերն Արեւելին, իմասունքներ գաղտնեխոյդ,
Որ կը փնտնեն Աստուծոյ Յակոբայ, լուսաւոր մեծալոյս.
Ընծայ ունին ձեռքերնուն մեջ, ընծայ իրենց սիրսն ալ հեղ,
Այս նորածին Քաղաւորին, զոր կը պաշտեն խորապէս:

Ու հրեշտակներ բազմագունդ
Միշտ կ'աւետեն Սուրբ Ծընունդ:

Անկրկաբան ժամանակէն մինչեւ այսօր դեպք մ'այսպէս
Չէր կատարուած, որուն դարեր պիտի տեսնեն մեծ հանդէս,
Այսպէս անուր մը Սուրբ մեջ Աստուած մ'եր որ մարդացաւ,
Դասարկելով անհուն փառքին լիութիւնը իր անբաւ.

Ու հրեշտակներ մեծագունդ
Հրոչակեցին իր Ծընունդ:

Մե, բող հրեշտակ աշխարհ համայն, Փրկիչն է որ կը ծընի
Մեր սիրտերուն մըտւորին մեջ, խոնարհութիւն երբեմնի,
Այս նորածին Մանկան ոտք մոգերուն պէս մե՛նք ալ յար
Բերենք մեր սիրսն զեւրպաշտումի բաղձանքովը խանդավառ,

Հրեշտակներ ալ գունդագունդ,
Թող երգեն այս մեծ Ծընունդ:

ՀՐԵՇՏԱԿՆԵՐՈՒՆ ԵՐԳԸ

Ա.

«Փառք ի բարձունս Աստուծոյ . . . »

ՓԱՐԻՅ Անհունին, բարձունքներու, Աստուծոյն՝
Անրակիզբին մրոպլամած սարերէն
Կ'արձագանգէ դեպ յաւիտեանն դարերուն,
Լեցընելով տիեզերքի համօրէն:

Փա՛ռքն անվախման, անպարագի՛ր ու անբաւ,
Համապարփակ Աստուածութեան պէս հրգօր,
Կը տարածայ հիւլէն՝ մինչ ուշագրաւ
Դրութիւններն երկինքներու հեռաւոր:

Բայց փառքն այս բարձր երկնապարիկ խումբերէն
Աստուածորդւոյն Ծնունդին փառքին կ'երգըւի,
Մոգերը մինչ պաշտում-ընծայ կը բերեն՝
Մըտւորին մեջ Աստուած-Մանկան պաշտելի:

Բ.

« . . . Եւ յերկիր խաղաղութիւն . . . , »

Առհաւաստեան խաղաղութեան յարաբաղձ
Կը սաւառնի սիրտերու մեջ խրոնոված,
Որով իսպառ կը յագեցան միջատաղց
Հոգիները յուսակրօտ, անձկայրեանց:

Խաղաղութիւն, խաղաղութիւն երկրի վրա՛յ,
Թող կրկնուի երանական երգն այս վեհ,
Ալ կիրքերու ո՛չ մեկ ալիք չի գոռայ
Խաղաղութեան վրդովումը դժպատեհ:

Հրեշտակներու յանկերգն հնչուն, ներդաշնակ,
Սիրս-մըսուրին երկինքին մեջ քրքռայ քո՛ղ,
Ու զըւարթունք աւետաբեր շարունակ
Բարեբանեն Խաղաղութիւնն մանկացող:

Պք.

«... Ի մարդիկ հաճութիւն»:

Եղբայրական հրաւերն այս համահան՝
Ալ պէտք է որ դիւրացընէ կեանքին բեռ,
Որմէ ամեն ոք մասն ունի իր պատշաճ.
Թե՛ գոհ չանի կամ թե՛ ըլլայ անհամբեր:

Ալ հանութեան իրերայօղ այս կապով
Պիտի զօղուին մեծ Մարմինին—մարդկութեան
Անշուշ բոլոր անդամները, սիրոյ բով
Պիտի ըլլայ այս բաղադրող յաւիտեան:

Հրեշտակային եռադաշնակ երգն այս միշտ
Փառք, հանութիւն, խաղաղութիւն կ'աւետէ,
Ունկընդդէմով այս հոգեգրաւ ձայնը նիւթ՝
Մենք ալ պիտի հրեշտականանք, չե՞ միթէ:

«Խ Ո Ր Հ Ո Ւ Ր Դ Մ Ե Ր »

Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի որ յայսմ առուր
յայտնեցաւ . . . » ՇԱՐԱԿԱՆ

Խ Ո Ր Հ Ո Ւ Ր Դ Մ Ե Ր մեծ անա այսօր
Կը յայտնուի անբաժուն,
Ըստասուծին մեջ դարաւոր
Ա՛լ կը սփռուի մարդկութիւն:

Խորհուրդը մեծ մանկացումին
Տիեզերքի Շինողին՝
Պարզեց բոլոր զաղճիկներն հին,
Նոր շունչ փրչեց մարդ-հողին:

Խորհուրդը մեծ միացումին
Մարդ-Աստուծոյն հաշտափառ,
Աւարչագործ մեծ «նղիցի»ն
Կրկնեց նորէն տրաբար:

Խորհուրդը մեծ նորոգումին
Հինն Ադամի հրնութեան,
Մանկացումովն Աստուածորդին՝
Յաւերժացուց յաւիտեան:

Խորհուրդը մեծ թերկնակարկառ
Ձեռք մը պէտք էր գրկէր մեզ՝
Ահա ա՛յսօր սիրողաբար
Կ'օղակէ մեզ վերջապէս:

Խորհուրդը մեծ Նոր Ծրնունդին
Մարմնացա՛ւ մեր սիրտին մեջ,
Որ հին մարդուն կեանքը մրթին
Փոխուի, ըլլա՛յ լուսապէտ:

Գ. ՏՕՆ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ

Է Մ Մ Ա Ն Ո Ւ Է Լ

« Եւ կոչեցեն զանուն նորա Էմմանուէլ,
որ քարգմանի Ընդ մեզ Ասուած : »

ՄԱՏԹ. Ա. 23, եւ. Է. 14

ՏԻԵՉԵՐՔԻ մեծ մեհենան ներդառնակ,
Հրաւազան իր մասերովն այլաձեւ,
Արարչագործ մեծ Չեռփին սակ յարատեւ
Կը կասարէ իր շարժումներ շարունակ .
Կոյր դիպուածի չէ յանձնուած այն ձեռփին,
Կրնին ունի անհուն Միսփի մ'անբրնին.

Էմմանուէլ, Էմմանուէլ,

Ասուծոյ միսփն կու գայ պատմել:

Ու դարերու դեպքերն անվերջ, անհասնում
Իրենց քնքացն երբ կը գրծեն յարափոխ,
Ժամանակին արանհետն դեռ անկոխ,
Ինչե՛ր ունին դեռ անձանօր, անպատում.
Այն մեծ Կամփին ուղղութեան սակ կանխագիծ՝
Մեծ վախճանին էն ամենն ալ գործակից.

Էմմանուէլ, Էմմանուէլ,

Ասուծոյ կամփն կու գան պատմել:

Հաւաքական մեծ խիղերն ալ մարդկութեան՝
Երբ բարինն համբան կ'ընէ մասնանիւ,
Որու դարձած ամենքս ալ ակնապիւ
Կ'ուզենք դիմել երջանկութեան մ'յաւիտեան,
Տիե՛ղեւածայն քարոզ մըն է քաղցրախօս,
Բարձրաբարձու կը հրուշակուի հոն ու հոս,

Էմմանուէլ, Էմմանուէլ,

Ասուծոյ խիղեն կու գայ պատմել:

Անհուն սիրոյ աղբիւրն անբաւ, անքապաւ,
Որ բրդիւնցաւ Ասուածորդւոյն ծով-սիրտէն,
Բիւր հոգիներ ուր մեղքերնին կը մաքրեն
Արդարութեան մաքրութիւնով հրաշափաւ.
Այն մեծ Սիրտին սերը կ'ազդէ սրտերու
Ու կը վանէ մեղքին տենչը շա՛հ հեռու:

Էմմանուէլ, Էմմանուէլ,

Ասուծոյ սիրտն կուգայ պատմել:

Էմմանուէլ, Էմմանուէլ յաւիտեան,

« Ասուած մեզ հետ » մեր փրկութեան գործին մեջ,
Բարեկրօնան այս անունով յար, անվերջ,
Պիտի յոսուի աւետիսը փրկութեան,
Էմմանուէլ, տիեզերքի Տերն այսօր
Այս անունով կը պանծացուի փառաւոր.

Էմմանուէլ, Էմմանուէլ,

Մեր փրկութիւնն կու գայ պատմել:

Մ Ե Ս Ի Ա . - Ք Ի Ի Ս Տ Ո Ս

ԱՆՈՐՆ օծուն Յաւիտեանին
Շրնորհներով բիւր, անբնին,
Անո՛ւն բարի, ամենագով,
Անո՛ւն զեղուն անհուն փառով:

Օծումն օրհնեալ մեր փրկութեան՝
Խինդով լեցուց սիրեք համայն,
Ու դարերու ըսպասումին
Վերջ տալու Տերն առաւ մարմին:

Բուրումն անուշ այս օծութեան
Սրբեց աշխարհս մեղսակործան,
Սիրեք համակ նոր կեանք առին,
Սոսկումն անցաւ ալ խաւարին:

Ալ Տերն է մեր արեան հրգօր,
Մեղքսեղեկ մեզ դարաւոր,
Մեր մարգարեն Տերն է այլեւս.
Մեծ բարեխօս ինքն է ալ մեզ:

Սիրս-սեղանեն ալ ո՛չ մեկ խունկ,
Ալ ո՛չ զոհեր, ալ ո՛չ կրնդուկ,
Շրնորհք միշտ պատարագուող
Մեր սիրեք լեցնէ քո՛ղ:

Անուն օծուն Յաւիտեանին
Շրնորհներով բիւր, անբնին,
Անո՛ւն բարի, ամենագով,
Անո՛ւն զեղուն անհուն փառով:

Յ Ի Ս Ո Ւ Ս

« Ծնցի որդի, եւ կոչեցես զանուն
նորա Յիսուս, զի նա փրկեցէ զժո-
ղովուրդ իւր ի մեղաց խեանց: »

ՄԱՏԹ. Ա. 21

ՂՈՒԿ. Բ. 21

ՄԵՋՔԻՆ անարկու արհաւիրքի մեծ՝
Մրթնեց նորիզոնն սեւ, սեւ ամպերով,
Մահ-փոքորիկը մեկէն շառաչեց,
Ու վրդովուեցան հոգիներ խրով.
Բայց այս պաշտելի անունը Յիսուս՝
Մուք գիշերուան մեջ ծագեց աննառ լոյս:

Մահուան ձորին մեջ նրստողներ բոլոր,
Որ անյուսութեան մեծ տուայսանքին
Թիւր կածաններուն մեջ ինկած մոլոր՝
Կը չարչարուէին յար տառապագին.
Բայց այս խրնկելի անունը Յիսուս՝
Վրնաս սիրեքու ներշնչեց նոր լոյս:

Ալ փոքորկած էր ծովակը կեանքին,
Վաւազ կոհակներ կը լեռնանային,
Ճամբորդ հոգիներ յաւեհ անձկագին
Կրղձային հասնիլ հաղաճ երկնային.
Ու այս փառելի անունը Յիսուս՝
Յոգնած քեւերու եղաւ խրախոյս:

Ո՛ր բարենրշան անուն փրկչական,
Փրկագործութեան քսեղծումը նոր
Քեզմով մեջքս քո՛ղ գործէ անխափան,
Որ քաղեմ հին մարդն մոռացման մեջ խոր.
Եւ այդ փրկանշան անունը Յիսուս՝
Փրկութիւն բերէ քո՛ղ քաղծոս հոգւոյս:

ԹԷՆՆԻ ՈՐՈՇԻ ՄԱՐԴՈՅ

« Զո՞ւմ առնեմ զիմե՛ն մարդիկն քե՛ իցե՛
Որդի Մարդոյ ։ »

.. ՄԱՏԹ. ԺԶ. 13

ԱՅՆ՝ որո՛ւ անունն օրհնեալ յաւիտեան,
Այն՝ որմէ անունն ինքե՛րքն առաւ,

Այն՝ որ նոր անուն զուր մարդկութեան,
Իրեններուն զալ անուն մ'հոգեգրաւ.

Ի՛նք զիսեալ ուզեց քե՛ իրեն համար
Ի՛նչ անուն մարդիկ կու տային յարմար :

« Մարդիկ ո՛վ կ'ըսեն քե՛ իմ, » հարցուց Ան
Առաւելեցներուն ընտրեալ խումբին :

— « Տեսնելով՝ փոշերդ ապաշխարութեան
Անոնց, որ մեղքի ցաւով տառապին,

Ու կեղծիքի Քու ըրած պարտաւէն,
Մարդոցմէ ոմանք Քեզ համար կ'ըսեն,

Թե՛ Մրկիշիչն ես :

« Մեզորդ տեսնելով կրա՛կր նախանձին՝

Որ կ'ուսե՛ ըզՔեզ Տերոջ տան համար,

Զեւ յազգացրներ փառքի Քու անձին.

Այլ՝ արդարաւորեան հարքես հանապարհ,

Ու նրբաւորութիւնն Քեզ ընտրած ես զեն,

Ուրիշ շատեր ալ Քեզ համար կ'ըսեն,

Թե՛ Եղիան ես :

« Քանի որ կ'ըսես քե՛ զըրկուած ես
Իսրայէլի տան կորսրւածներուն,

Քուկիներուն վառ սէր մը կը տա՛ն,

Յուզելով գութի ըվկիանդ անհուն,

Հրմայուած սիրիդ անբաւառ յոյզն՝

Շատ ուրիշներ ալ Քեզ համար կ'ըսեն,

Թե՛ Երեմիան ես :

« Եւ զուշակութեանցդ համար կանխասաց,

Որք Իսրայէլի բախսը կը վըճեն,

Հետեւողներուն շատեր զարմացած՝

ԶՔեզ յարգելով սիրտնուն խորէն՝

Կը կարծեն Հին Ուխտն վերապրած՝ Նորէն,

Այսպէս շատեր ալ Քեզ համար կ'ըսեն,

Թե՛ Մարգարէ մ'ես :

« Իսկ դուք ի՛նչ կ'ըսե՛ք, » հարցուց Տէրն անոնց.

Յուզուեցաւ խրոխտ սիրտ Պետրոսին.

Վեմն՝ նոր Կրօնքին վեմն անձեռագործ

Դրաւ : — « Կենդանի Աստուծոյ Որդին

Քրիստոսն ես Դուն : » Եւ Յիսուս զուր

Յովնանու որդւոյն հաղցր ու անբաւ

Իւ մեծ « Երանի » ն . . . :

Դ. ՏԵԱՌՆԴԱՌԱԶ

Տ Ե Ա Ռ Բ Ն Դ Ա Ռ Ա Ջ

Որ ԾԵՐՈՒՆԻՆ կեանքը գրկած անձկագին՝
Զեղումին մեջ կենսախայտ,

Շողափալում մը հուսկ առաւ իր հոգին,
— Շիջամեծ գու՛րս հառագայր:

Այն զոյգ զոհար սեւ աչուկներ կայծ ջրին
Իր աչքերուն — սառած լին,
Ու մանկական բոսոր բերանն, շուրթն նրբիին՝
Լեզուին բարբառ քիչ առ քիչ:

Տափուկ սիրքը Ասուած-Մանկան՝ այն ցամփած
Սիրին սրտով մը ջրաւ,
Զոր երակներն խրլրսումովն արեան քաց՝
Կեանք բաւխեին մինչ չափաւ,

Ըստասումին հուրմն անձկասեղ՝ հոգեկան
Մեծ վայելին հասած էր,
Զոր տեսնելու բուռն բաղձանքն դեռ ա՛յնքան
Կառկած էր կեանքին մրշածեր:

Զի գրկած էր հառագայքը Արեւին,
Ու դարերու Յոյսը մեծ,
Յակոբայ սան Ասղըր անեղջ բընաւին
Իր սիրտին մեջ յոյս ծաթեց:

Մեծ յուզումէն լեզուին կապերն խրկեցան,
Կեանքը կուրծքէն քեւ առաւ,
« Արդ արձակեա՛նք բարբառելու՝ մեծաձայն,
Աղերսանով սրբագրաւ:

Լուսաթիթեռ հոգին լոյսի մեջ իսպառ
Վերջին վայելքը ըմպեց,
Ու մարեցաւ հասնումին մեջ յամբարար,
Քրնամալու նինջը մեծ:

Մ Օ Ր Ս Ի Ր Տ Ը

(Եւ Բու սիրեղ ալ բուր մը պիտի անցնի,) ԴՌԱԿ. Բ. 35

ՄԱՅՐԵՐՈՒ մայրը երբ քեւերուն մեջ
Առած իր Որդին տանար եկաւ,
Հոն Սիմեոնի օրհնութիւնն անբաւ՝
Ներքնէց իր մօր սիրտին յոյս մը պերն:
Քայց զուգակութիւնն՝ սեւ ըսուերի պէս,
— « Եւ Բու սիրեղ ալ բուր պիտի անցնի, » —
Յրնցեց երկիւղով սիրքը մայրենի:
Ու տալիներ անցան յամբարալիս:

... Ու Ասուածորդին տալին վրայ իր
Տառապաններուն տակ ընկնում էր,
Մայրը ողբագին կուրծքը կը կոծէր՝
Յիսուսի յառած աչքն արտասուալիս:
Երբ «Էլի, էլի»ն Տէրն ողբաձայնեց՝
Նայումով մը նեղեց մօրը աչքերուն.
Տիրամայրն յիշեց խօսքը ծերունուն,
Յաւի բուրն անցաւ իր մօր սիրտէն մեծ...:

Ե. ԱՂՈՒՀԱՑԻՑ ԿԻՒՐԱԿԵՆԵՐԸ

(Ա. ԿԻՒՐԱԿԵ)

Դ Ո Ւ Ն Ե ի Ե Ս

ՄԱՏԹ. 2. 1 — 21

ԴՈՒՆ Ես Ասուած ողորմութեանց անըսպառ,
Ու սոսկ Քեզմով կ'ապրի հոգիս սովաբեկ.

Մինչ Դուն անբաւ ասա բարիքներդ ձրիաբար՝
Ես՝ շնորհներովդ-բարեբաւեալս աղփաս, հե՛հ,
Պատարաւ չոր երբ կարկառեմ ճօրիին՝
Փառքի փրչեմ փողը շունչովս իմ վերջին:

Դուն՝ յաիսեան պաշտամունքի ես արժան,
Հայցուածներս կրկին րսփովի սան հոգւոյս,
Ես պատրուկս սաղրանքներէն անբաժան՝
Շաս խօսքերուս սիրս եմ դրած լիայոյս .
Միշտ ցուցամով ձեւերովք իմ ձախով՝
Մինչ սիրս է սեզ՝ կ'երկրապագեմ դեպ ի հող:

Դուն ներող հայր մըն ես սիրով խանդակար,
Որուն իմ կեանքս փաստ մ'է անսուտ ու անխախտ.
Ես՝ կիրքերուս որսը եղած անընդհատ՝
Բնա՛ւ չեմ ներեր նրմաններուն իմ դրժբախտ.
Դիւրագրգիռ Եսս խուցկով խաբկանքի
Կը պարուրեմ գոհացումով փանաքի:

Դուն՝ մթաւաբույս ուրախութեան ես աղբիւր,
Ու սիրտերու կեանք, լոյս ու բոց Դուն՝ կուտաս.
Ես՝ ինքնաստեղծ սանջաններովս հազար, բիւր,
Օրէնքի բեռ մը կը դրնեմ իմ վրաս.
Պահեցողի սրտում դեմքով կեղծաւոր,
Փուն պարծանքի պար կը բըռնեմ անսովոր:

Դուն՝ ճրբմարիտ ու երկնաւոր գանձն ես վե՛ծ,
Յաւիտենից փարթամութեամբ ակաղձուն.
Ես իմ հոգւոյս միակ գանձին ուսին, ցեց՝
Շրմորհներէ սրնանկացած եմ համբուն.
Դանձս ուրիշ տեղ, սիրս ուրիշ տեղ եմ դրած,
Ու դեռ բաղձամ ալ երկնաւոր սուրբ փառաց:

(Բ. ԿԻՒՐԱԿԵ)

ԱԶՔԵՐՍ ՈՒ ԶԵՌՔԵՐՍ

Եթէ ակն քն աչ գայրակեցուցանէ զ'եզ, խլեա՛
զնա եւ քնկեա՛ ի քէն . . .
Եւ եթէ աչ ձեռն քն գայրակեցուցանէ զ'եզ, հաս
զնա եւ քնկեա՛ ի քէն . . .

ՄԱՏԹ. Ե. 29, 30

ԱԶՔԵՐՍ որով կը նայիմ սուրբ երկինքիդ,
Քու մասներուն բիւր հեճերուն հրաշափառ,
Որոնք անքիւ աշխարհներ են լուսափրփր,
Անհունութեան մեջ ցանցընուած լուսապար:

Աչքերս, որով կը դիտեմ ծովն ու ցամաք,
Աբարչուքեանդ հրաւակերներն անպատում,
Կարողութիւնդ կը պարզուի ուր համակ,
Դմաստութիւնդ միտքիս կու տայ հիացում:

Ոհ, այս աչքերս գետին զամուսն, երկրաբաւ
Սեւ կիրքերուս լիւր գոհացում կը ստանան,
Տիպիւն մեջ կուտ վայելքներու դիւրավարժ՝
Ա՛լ վեր նայիլ չեմ յանդրգնիր ապաքին:

Ձեռքերս փութկոտ՝ բարի գործի միտ պատրաստ
Պէտ էն ըլլալ, օգնութիւններ կարկառող,
Ժրպիւրն բաղձանքս ու ձրգտումներս ալ անաստ՝
Ձեռքերս բարի գործի կրնեն անկարող:

Այս ձեռքերովս կը մօտենամ սեղանիդ,
Փարելու այն եղջիւրներուն փրկութեան,
Կուժաքափիմ, ընտրութիւնքս չարամիս՝
Քանդումներս կը յանախե անխափան:

Փո՛ղ, կուրանամ, Տէ՛ր, չի տեսնել ո՛չ մէկ բան,
Որ մեջս նընջող մեղք-վիշապին ցունց կու տայ,
Ու ձեռնասիր. ամենասեղն սիրտ-Նւան
Մեղքի պրտուլ քաղել երբեք չի փութայ:

(Գ. ԿԻՒՐԱԿԷ)

Ա Ն Ա Ռ Ա Կ Ո Ր Դ Ի Ն

« Եւ եկեալ ի միտ իւր տաւ » . . .
ԴՈՒԿ. ԺԵ. 17

ԱՆՊԻՏԵԼԸ, հա՛յր, շքնորհմանդ բարձունքն,
Որուն կ'ըզգամ դեռ պրտոյսը հոգեցունց,
Գիտակցութեան ասորնսումով մ'ապաքին՝
Սիրս ծակծրկեց, դառն արցունքով զիս լացուց,
Անառա՛կ որդիդ:

Զրկումքս, հա՛յր, Քու լիութեան սեղանիդ՝
Կըզգամ հիմակ քաղցի գելումներուն տակ,
Ծամբմելու եղջիւր մ'անգամ չեն տար գէթ,
Արցունք-ծովի մ'անդունդն ինկաւ անյատակ
Անառա՛կ որդիդ:

Մերկացումս, հա՛յր, պերճանքներէս ծիրանեփառ՝
Ամօքի ցուտ մերկութեան մեջ զիս ձրգեց,
Ա՛լ մարդկային դեմք մը նայիլ չեմ կրնար,
Աղի արցունքն իր կուլ կու տայ զխրանեծ
Անառա՛կ որդիդ:

Լքումքս, հա՛յր, ընկերներէս բախտակից՝
Խոր ըզգացուց յարգը սիրող Քու սիրտին,
Հիմակ գիտէ ի՛նչ է ցաւիլ, լաց, կըսկիծ,
Հոգեշարհար հառաչներուն մեջ յետին
Անառա՛կ որդիդ:

Վերբերես, հայր, սիրած, պաշտած աշխարհքս՝
Թարախներու նեխումով սիրսս պրդեցին,
Որդ, փրսութիւն մարմինս առին կեսս առ կես,
Ու մարմնացում մ'է պրծանքի ինքնածին

Անառակ որդիդ:

Տոփաններս, հայր, իբր հրաբուդիս մը անդու,
Գրլխոս վրայ պաշտոյ հուրը քափեցին,
Սիրսս կը մըրկի հրդեհումով մ'անեղ, խուլ,
Հառաչիս ծուխը ծառանայ ա'լ վերջին:

Անառակ որդիդ:

Արցունքս, հայր, կ'աղբերանայ հոգիես,
Ապաշաւի հրսկումներ սոսկ ունիւմ ալ,
Երկինքի դեմ մեղա՛յ, մեղա՛յ նաեւ Քեզ,
Զէ արժանի նոյնիսկ ծառան Քու բլլալ

Անառակ որդիդ:

*
* *

—Անկումիդ տեղ, սիրուն որդեակ, կայ պաշտաս

Որդիութեան հինն արու,

Զրկումիդ տեղ կեանք մ'առաս, կուճ, բարեբաս
Ու շքնորհներ նորանոր:

Մերկացումիդ տեղ, որդեակ իմ, կայ պահուած

Պատմութեանը առաջին,

Լրբումիդ տեղ գգուաններս քեւաբաց,

Սեւ՝ փոխարեն քու գիղջին:

Վերբերուդ տեղ, սիրուն որդեակ, մասանին
Ականակուն, բանկազին,
Տոփաններուդ մըրկումներ ալ պիտի՝ անցնին
Համբոյրներովս կարողին:

Արցունքիդ տեղ, սիրուն որդեակ, եւ վիշիդ,
Գորով, գուր, սեւ եւ ծրպիս:

Ա Պ Ա Շ Ա Ի Ը

Կեանքի դրժնէ պա՛խարներէն ուժաբէկ՝
Խանդս մարեցաւ ջրլաւումով տաղտուկին,
Հանդասեց անուշները սիրսս հե՛հ
Ասուպի պէս խաւարեցան սրտմագին:

Վայելներս փուշեր եղան ծակծրկող,
Մինչ կարծէի երջանիկ կեանք մ'ըսկսիլ,
Անյուսութեան ամպ մը պատեց միքստօղ
Կեանքիս բոլոր փրքումները դեռածիլ:

Խաղաղութիւնս խրո՛ով խիղճես խոյս տըւաւ,
Խրդնախաթով կը տառապիւմ չարաչար,
Նսամոյի ձեռնարկներս անիրաւ՝
Խեղճ արդիւնք մինձ պիտի բերեն անպատեալ:

Թէ չարահնար միտքիս առջեւ չեմ արդար՝
Մինչ սիրսս մանգոլ՝ նսս անիրաւ չի հաներ,
Ինչ պիտի Ան արդարութեամբն անաչառ
Ընէ ինձի երբ որ տայ իր վրձնութիւնը:

Ալ քառ սիրեսս կ'աղբերանայ արցունքին
Բղխումը սառ, ամօքահար եմ հիմակ,
Ու կը հալի հոգիս վիշտով մ'անհնարին,
Ալ կեանքս լուռ ապաւառ մըն է համակ:

(Գ. ԿԻՐԱԿԷ)

Տ Ն Տ Ե Ս

Որ ի փոխուն հաւատարիմ է, եւ ի բազմին
հաւատարիմ է, . . . »

ԴՈՒԿ. ԺԶ. 10

Բիւր բարիքներով օրես օժեցիր,
Զըրի պարգեւներ, շնորհներ երկնածիր,
Ասոնց ամենուն վրայ զիս ջնջես
Կարգեցիր, գիտե՛մ ու կըզգամ սիրես:

Դրամ, բարեկամ, բարիք նիւթական
Շուրջս եմ պաւարած, ծոցս լեցուած կան,
Ու զրկուած ալ չեմ փառքէ, պատիւէ,
Գոհսիրս մեկու մը գիտե՛մ, այս բաւ է:

Սիրս մը ինձ սրէի համակ յոյզ ու սէր,
Ծիածան կապեն հոն վառ, վառ յոյսեր,
Մըսային ձիւքեր ունիմ իբրեւ գանձ՝
Նայնիսկ առքելու չափ ալլոց նախանձ:

Շատեր կան որոնց սիրով եմ վառուած,
Շատերու գրկով քեւերն ալ ինձ բաց.
Ծրնողք, եղբայրներ չորս դիս բըռնած պար՝
Սիրոյ, գորովի խօսին ինձ բարբառ:

Կեանքիս օրերն ալ կ'երկարես այսպէս,
Ոյժ, աշխոյժ սալով ձեռքերովդ անես.
Կուրծիս շունչ կու տաս, սիրիս բոց անեղ,
Հոգիիս իղձեր, բըռնիչներ անվերջ:

Այո՛, բարիքով օրես օժեցիր,
Ճակասս պըսակեց ձեռքդ կենսածիր,
Ասոնց ամենուն վրայ զիս ջնջես
Կարգեցիր, գիտե՛մ ու կըզգամ սիրես:

Միքէ ասոնք քիչ են ինձի համար,
Ու պէտք չե՛մ պահել ասոնց նիւթ համար,
Որ շատերու վրայ կարգես զիս ջնջես՝
Համարը ասոնց երբ սալու գամ Գեգ:

Օգնե՛ ինձ, ո՛վ Տէր, կը պաղտախմ Գեգ,
Անհաւատարիմ չըլլամ ես ջնջես.
Երբ կեանքիս հաշիւն տալու առջեւդ գամ,
Շնորհե՛ որ, ո՛վ Տէր, դեմքդ չ'ամրջնամ:

Մ Ա Մ Ո Ն Ա Ն

« Ոչ կարէք Աստուծոյ ծառայել, եւ
Մամոնայի: » ՄԱՏԹ. 2. 24

ՄԱՄՈՆԱՅԻՆ սենչը սանջող ու անյագ,
Դերեզմանի կոկորդին պէս մեջըս բաց՝
Ձի կրօսամար. վայելումներս նոր պապակ
Կը հրդեհեն, որով սիրքս անձկայրեաց
Զո՛ւր կը փարի հանոյքներու վաղանցիկ,
Անկուտ սիրտի մը չեն անոնք ազդեցիկ:

Մամոնային սենչը սանջող ու անյագ՝
Երկունք մըն է ինծի համար ցաւագին.
Երբ կ'ամփոփեմ խանդըս բոլոր, ոյժս համակ,
Երջանկութիւն մ'ինձ ստեղծելու մեծագին,
Պատրանքի գարշ վիժումով մը խաբուսիկ,
Ասուպի պէս կ'իյնան յոյսերս գեղեցիկ:

Մամոնային սենչը սանջող ու անյագ՝
Տըւայտանքի կեանք մը ինծի պատաստեց.
Շահամոլի խօլ վագֆով մը սանձարձակ՝
Նոր ձեռնարկներ կը յարդարեմ մեծամեծ,
Բայց ամենէն խիղճի խայթեր շահեցայ,
Որոնց լկուխմ ծակծրկումովն անխընայ:

Մամոնային սենչը սանջող ու անյագ՝
Ոսկի հորթին երկըրպագու մ'ըրաւ զիս,
Մոռցայ Քանանն ու վայելներն բովանդակ,
Երկնասենչիկ թրուիչները հոգիիս.
Անցաւորին փարած սուրեր-հանոյքին՝
Մոլար շաւղէս յառաջ վագֆեմ անձկագին:

Մամոնային սենչը սանջող ու անյագ՝
Մոռցնել տըւաւ ինծի հոգւոյս կեանքն անգին.
Մեծ ոչինչին ուղղած աչքերս շփա շփակ,
Անհոգ եղայ յոյսի, սիրոյ սուրբ կեանքին.
Անոր համար կուռքերուս հետ անցաւոր,
Երկիւղն ունիմ մեծ կորուստին ամեն օր:

Մամոնային սենչով սանջող ու անյագ՝
Անօթիին խլեցի վերջին չոր պատառ,
Կողոպտեցի, չըսի աղփատ ու զրանկ,
Իւրացնելու խօլ ըղձամբով անդադար.
Ա՛լ արցունքով այրւոյն շաղուած հացս համեղ
Կրա՛կ դառնայ մեջս, զղջաց հոգիս բազմամեղ:

Մամոնային սենչէն սանջող ու անյագ՝
Սիրքս Քեզի դարձուր ա՛յ, ո՛վ Տէր Յիսուս.
Աստուծոյ ու Մամոնայի հրպատակ
Ծառայելու այլեւս չունիմ բընաւ յոյս.
Իբրեւ միակ ու անըսպառ հարուստ գանձ
Քեզ ընտելաց ա՛յ սիրքս, անյագ, բազմասանջ:

(Ե. ԿԻՒՐԱԿԷ)

ԽԱՐՈՒԱԾ ՀՈԳԻՒՍ ԳԱՂՏՆԻՔԸ

ՂՈՒԿ. ԺԸ. 1—14

ՔԱՏԱԽՈՐԻՆ չես նրմանիր Դուն անգուր,
Որ ձանձրոյքեն լրսելու կը զիջանի.

Շաս հայցուածներ ու մաղթանքներ ալ Բանի՛
Կ'ըլլան շաս հեղ բոլորովին անօգուտ:

Ո՛չ, ո՛չ, բընա՛ւ, մենք չի խնդրած Դուն գիտես
Այրիացած հոգւոյն պէտքերը բոլոր,
Պըննելով զայն շընորհմներով նորանոր՝
Ոչ մեկ բաղձանք քողուս լրեւած կամ անտես:

Ինչո՞ւ ուրեմն՝ աղօթքները իմ լալկան,
Ձորս կ'երկարեմ քախանձագին շեշտերով՝
Չեն շարժեր Քու հայրական սիրտն ու գորով,
Մինչ ես հասնիմ սպասումով մը հոգեկան:

—Որովհետեւ գիտակցութիւն մ'աններու
Ըզգալ կու տայ ցուրտ պատճառներ կեղծիքին,
Որուն որսը կ'ըլլայ շամբուշ իմ հոգին,
Կարծես այլեւս ետ դառնալու անկարող,

Մինչ շուրթներով մաքաւութիւն կը կեղծեմ
«Աստուած քաւես»ն աղբիւրներով ցաւագին,
Փարիսեցւոյն կը պահեմ մեջս սեգ հոգին.
Սիրքս չունի դասաստան մը ինծի դէմ:

Հակասութիւն մ'ամօթալի անվայել,
—Տըխու՛ր գաղտնիք խաբուած հոգւոյ մը լիմար,—
Այս պատճառով աղօթքներս ալ ինձ համար
Հոգւոյ յագուրդ մը չեն կրնար պատրաստել:

(Զ. ԿԻՒՐԱԿԷ)

“ՕՐՀՆԵԱՒ, ԵԿԵԱՒ, ՅԱՆՈՒՆ ՏԵԱՌՆ”

ՄԱՏԹ. ԻԳ. 37—39

ՊԱՅ՝ ԵՐՈՒ ՏՐԽՈՒՐ կըրկնումներեն վերջ՝
Պահ մը յուզուեցաւ հոգիդ զըթառաս,

Քունի մ'ըզգայնոտ կարն խօսքերու մեջ
Ծրարեցիր սիրտիդ յոյզեր խանդակար:

Հին չար Լաղէմի պատկերն եմ ես նոր,
Ճիւղ ինձ կը դիպին խօսքերդ համակ գուր,
Երբ անուշ կոչերդ լրսեմ ամեն օր
Ու նորէն ըլլամ անհոգ ու անվոյր:

Ուզեցիր առնել զիս քեւերուդ տակ,
Բայց ես հրաւերներդ, կոչերդ ծաղրեցի,
Հիմակ կորուսի անդունդն անյատակ
Ինկած եմ, ու տունս աւերակ ինծի:

Այլեւս չեմ տեսներ դեմքը Քու անուշ,
Որ ըստիպէ զիս զըլորումիս մեջ,
Ա՛լ ջրլատուած եմ, ծունկերս ալ անուշ,
Կանգնումի յոյսը չունի հոգիս խեղն:

Ա՛լ «Օրհնեալ եկեալ»ն կ'երգեմ սրտագին,
Թող երեսիդ լոյսն վըրաս ծածանի,
Նոր Երուսաղէմ տար ալ իմ հոգին,
Որու Քեզմով սոսկ կ'ըլլամ արժանի:

Զ. ԾԱՆԿԱԶԱՐԴ

Ս Ի Ո Վ Ն Ի Ա . Դ . Զ . Կ . Ա . Ն

ՄԱՏԹ. ԻԱ. 5

ՍԻՈՎՆԻ՝ աղջիկ, քեզ բարի լուրեր,
Պատե՛ք՝ արցունքոս ֆոլերը դեմքիդ.
Մարգարեալար քննարդ ա՛ն ի վեր,
Թրբոնացու՛ր երգերդ, ցնծացո՛ւր հոգիդ.
Անոր, որ զուարթնոց պարը հիանայ,
Երգե՛ք՝ ֆաղցրալուր օրհներդ Ովսաննա:

Սիովնի՛ աղջիկ, ահա քեզ կու՛գայ
Գու Տեր-Փրկիչը շա՛ս հեզ ու խոնարհ,
Զիթենեաց լեռան դերբուկներն ահա
Կ'արձագանգեն երգ մը բերկրապատար,
Որուն ձանակցիլ լոկ քեզ կը մընայ
Երգելով ուրախ օրհներդ, Ովսաննայ:

Սիովնի՛ աղջիկ, Դաւիթի Որդւոյն
—Որ կու գայ Տերոջ անունով միայն—
Առջեւ տառածե՛ք ձորձոց ծիրանեզոյն,
Ծաղիկ, դալարներ սփռելով համայն.
Մինչ աշխարհ Անոր համբայ կը բանայ՝
Դու՛ն ալ՝ երգելով օրհներդ, Ովսաննա:

Սիովնի՛ աղջիկ, աչքերեդ աղուոր
Մի՛, մի՛ ալ քափե՛ր արցունքներ ցաւի.
Երկնաւոր Փեսադ այցով մ'անսովոր
Ահա քեզ կու գայ, զի շատ կը ցաւի
Գու լրեւած, զրիւսուր վիճակին վըրայ.
Ե՛լ, ա՛լ երգելու իրեն Ովսաննա:

Սիովնի՛ աղջիկ, ուրախացի՛ր ալ,
Հագի՛ր ծիրանիդ, պերճանքներդ համակ,
Զի փափաքեցաւ Տերդ այսօր քեզ գալ՝
Պսակելու յոյսերն սիրտիդ սիրով տալ.
Թող հոգիդ կըրձող սուգըդ լրմննայ
Երբ կ'երգես Անոր օրհներդ, Ովսաննա:

Սիովնի՛ աղջիկ, քեզ բարի լուրեր,
Պատե՛ք՝ արցունքոս ֆոլերը դեմքիդ՝
Մարգարեալար քննարդ ա՛ն ի վեր,
Թրբոնացու՛ր երգերդ, ցնծացո՛ւր հոգիդ.
Անո՛ր, որ զուարթնոց պարը հիանայ,
Ժամն է երգելու օրհներդ, Ովսաննա:

Ո Վ Ս Ս Ն Ն Ս

ՄԱՏԹ. ԻՍ. 9
ՍԱՂՄ. ՃԺԸ. 25, 26

ՅԱՂԹԱԿԱՆ մուսիկ, ո՛վ թագաւոր երկնաւոր,
Սուրբ քաղաքին դերբուկներէն դէպ ի վեր՝
Յիշատակ մ'է միշտ անմոռաց, զոր բոլոր
Հետեւողներդ տօնեցին շատ տարիներ.
Հին «Ովսաննա»ն կ'արձագանգէ դարէ դար,
Բիւր լեզուներ զայն կը կրկնեն անդադար,
Ովսաննա՛, Ովսաննա՛:

Պարսպապատ հին Սաղեմը չէ այսօր,
Որ Քու մուսիկը բանայ դուռներն իր ամուր,
Հանուր աշխարհ մեծ խանդով մը անսովոր՝
Կը բանայ Քեզ ամեն նամբայ, ամեն դուռ.
Խաղաղութիւնն ինքեզի չափ անհուն՝
Սաղեմ շինեց, ուր պանծացուի Քու անուն,
Ովսաննա՛, Ովսաննա՛:

Ու սիրեք ալ՝ շնորհներուդ դէմ դարձնակ՝
Անհուն գութիւղ յոյժ շիրքովն հալեցան,
Նոր Սիովնի նառագայրումն անապակ՝
Մեղքի մուրը իսպառ վանեց ցիրուցան.
Մեղեդի մը կը քրքրուայ սոսկ անուշ,
Կենսավառել սիրեք զկար ու անուժ,
Ովսաննա՛, Ովսաննա՛:

Հին, անգիտակ խուժանը չէ՛ որ կ'երգէ
«Փրկէ ըզմեզ»ն, փրկանքանն այն բարբառ,
Այլ գիտուններ, իմաստուններն ալ ձեռք
Եկած բոլոր փառքը կու տան անուանդ յար.
Մեր հոգիին — Նոր Սիովնի աղջրկան—
Երգն ալ ա՛յս է, երգն եռանդուն, քաղցրաձայն,
Ովսաննա՛, Ովսաննա՛:

★
★

Բայց մե՛ղք, դեռ կան մոլորամիտ հոգիներ,
Որ որսացուած ուռկանովը չար մեղքին՝
Մոլեգնաբար « Ի խաչ, ի խաչ » պողան դեռ,
Ինքնակործան կիրճովն իրենց զայրագին.
Ո՛հ, ե՛րբ անոնց շուրթներէն ալ դողդոջուն
Պիտի լըսուի այս աղաղակն յաւանուն,
—Ովսաննա՛, Ովսաննա՛:

Է. ԱՒԱԳ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

Ո Տ Ն Ա Լ Ո Ւ Ա Յ

« Եւ ապա առեալ ջուր արկ ի կոնք, եւ սկսաւ լուանալ զոսա աշակերացն... »
ՅՈՒՀ. ԺԳ. 15

« Այսօր կանգնեցաւ աւագան մկրտութեան ի բողոքիւն մեղաց մերոց: »

ՇԱՐԱԿԱՆ

ԱՅՍՕՐ Տէրը ըստաւ խոնարհութեան այն դենշակ Փոխան փառաց յոյսերուն, որ իր գանը զարդարեն, Հրեշակներէն պաշարողն ծառայի առած վիճակ՝ Մեղաց աղօր կը լրւայ իրենցներուն ոսկերէն:

Յաւիտենից մաքրափայլ Փրկիչն Յիսուս իր խումբին՝ Խոնարհութեան մեծասանչ տալ օրինակ մ'անցնիման, Որով ոսկերն ալ մաքուր կը միանան անմեկին, Նոր Սիովնի կազմելու եղբայրութիւնն անբաժան:

Այսօր Տէրը կը կանգնէ մկրտութեան աւագան, Վերջացնելու ըսուերը Հրեշական մաքրութեան, Շատ հոգիներ մեղսալից նոր լրացում կը յուսան, Լրացում, որ կը մաքրէ, սրբագործէ յաւիտեան:

Ալ Սելովամն, Բերհեզգան իրենց փառքն մերկացան, Փրկիչն ձեռքեր կը յուզեն փրկութեան այս նոր աղբիւր, Ուր ինկածներ կ'երգեն յար վերնասան երգն փաղցրածայն, Զի սիրտեր ա'լ խոնարհ են, ներող եւ հեզ ու համբոյր:

Այսօր Տէրը կը գրծէ ծառայութեան մեծ ուղին, իրենցներուն ցուցնելով միակ համբան մեծութեան, Չարահրմար փորձերը ջախջախելով փորձողին՝ Եղբայրութեան նոր շաւիղ կը յարդարէ անխափան:

Մեծասենչիկ Զեքեթեանք ու վիճողներ կը տեսնեն Հին յոյսերնին խորհակուած վրսեմութեան տակ նորին, Երբ տիեզերքն ըսեղծող այն մեծագործ ձեռքերէն Լրացոււր կ'ընդունին, ո՛հ, արդեօք ի՛նչ կը խորհին:

Այսօր Տէրը սոսկ ոսկեր չի լրանար աղօրէք, Այլ սրբութեան, մաքրութեան պատրաստելով նոր ուղի, Աղօտս սիրտը կը լրւայ ամեն անոր որ բերէ Ու Փրկչական ձեռքերուն բոլորովին յանձնըլի:

Ոհնալրւան, ո՛վ Յիսուս, մեր սիրտերուն մեջն ալ բե՛ր, Վերնասունըդ հոն կազմէ շրմուրհներովդ վերին, «Նոր Պատուեր»իդ փաղցր լուծին չենք այլեւս անհամբեր, Ա'լ հրպարս, սեգ սիրտերնիս առջեւդ կը խոնարհին:

Ը. ԱՒԱԳ ՈՒՐԲԱԹ

ԽԱՉԵԼՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԿԵՐԸ

ՍՈՒՔԻ սեւերն է հագեր
Խորանն համակ մահաբոյր,
Խաչելութեան մեկ պատկեր
Կը ցըցուի հոն լերկ, անդոյր:

Պըլպըլացող մեկ կանքեղ՝
— Մահամերձի հուսկ հառաչ —
Տըծգոյն լոյսով մը այն տեղ
Կը նրշուի մեղմ նանանչ:

Սըրբավայրին սեւացած
Կամարներէն կը կաթին
Սուգի շիթեր մըքամած՝
Մինչեւ ավերը սիրին:

Տիրամայրն ալ տըխուրեան
Կապած լաչակ մը նակտին՝
Իր մեծ վիշտին տակ անձայն
Դիտէ խաչուած իր Որդին:

Ի՛մ ալ սիրին մեջ վըրդով
Յուզուեցաւ ծովն արցունքին,
Սուզեցայ խո՛րքը խըռով
Հեկեկանով տեսագին:

Լացի՛ր, լացի՛ր յիշելով՝
Թէ Փրկչիս սիրսն ինձ համար
Ծակծրկեցին տեղերով,
Ո՛հ, ի՛նչ աղէտ չարահնար:

Սիրս մը որ տակ սեր ունի,
Ինչո՞ւ այդպէս ծակել զայն,
Բայց չէ՞ որ է՛ս ալ զանի
Ծակեմ մեղմովս բազմազան:

Հոն ուխտեցի դըրուել
Խաչելութեան այն պատկեր
Սիրսիս մեջ՝ ուր անարգել
Զի մըտնեն ալ չար մեղքեր:

Ու ա՛յն օրէն ուխտեցի
Սիրել Փրկչին խաչը միշտ,
Թեւերուն տակ խընկելի
Բերել ամեն ցաւ ու վիշտ:

Թ. ԶԱՏԻԿ

“ Զ Ի Ա Ս Տ ”

ՄԱՏԹ. ԻԸ. 6

ՄԱՐԿ. ԺԶ. 6

ՂՈՒԿ. ԻԳ. 6

ԴՈՒՔ, իւղաբերք, ինչո՞ւ ցօղովը այգուն՝
Արտասուարբուրմ ու կարմրած աչքերով,
Տենդոս քայլով հոս կը փութաք վաղագոյն,
Վարդովելու շիրմին նինջը անխորով.
Այն որ մահուան լուծեց կապերն անհաւոր,
Պիտի մընա՞ր շիրմին մեջը շրջալուծած,
Ի՞նչ հարկ օծել զԱյն, որ ձեռնովն իր հրգօր՝
Կեանքով օծեց շիրմին սեմը մըքամած՝
Զե՛, փառաց Տերն գերեզմանին ամրակուռ.
Քակեց, փրօրեց փականքները, նիզն ու դուռ.

« Զե՛ Աս »:

Դուք, առակերսք Վարդապետին երկնաւոր,
Ինչո՞ւ աղպէս բոլո՞րովին յուսահաս
Կը տառապիք վարդովմունքով մ՞անսովոր,
Դուք որ Անկէ կ'ուսանեիք անընդհատ,
Զե՛ք յիշե՛ր իր խորախոյսի այն խօսքեր՝
Մինչ կ'ըսէր քե պէտք էր իրեն խաչ եղնել,

Մոռցա՞մք քե ինք առաջուց կը գուռակեր
Թե պիտի՞ մըսներ գերեզմանին մեջ անել.
Բայց չե՛, ինքը յաւիտենից Անմահն էր,
Զի կրցան զԱյն բանել շիրմին սեւ դուռներ.

« Ըե՛ աւս »:

Դուք, Քրիստոնեայք, հերի՛ք խաչին երգեցիք
Նրբը տըխուր ու սրտալուրջ, ներդառնակ.
Հերի՛ք Փրկչին չարչարանքին հիացիկ՝
Հերի՛ք Անոր տագնապները մեղքնաք.
Իր փրկչական դերը այդչափ չէր միայն,
Ո՛չ ալ խաչին ցաւերը սոսկ իր բաժին.
Թեեւ եկաւ բառնալ մեղքը մարդկութեան
— Զի այդպէսով խոցուած սիրտը կը բուծին —
Բայց Յարութիւնն փառաց պըսակն էր Անոր,
Որով քակեց կնի՛քը շիրմին անհաւոր.

« Զե՛ աւս »:

Դուք, ո՛վ մարդիկ, մոռցե՛ք այլեւս Գողգոթան,
Ու Յովսէփայ պարտեզն եկե՛ք ցնծութեամբ,
Մահուան բոլոր արհաւիրքը ցրուեցան,
Անմահութեան այսօր ծագեց այգն անամպ.
Զի երեկուան խաչեալն այսօր յաղթական
Կը դըլդդէ ամուր դուռներն դրժովսին,
Յաւիտենից դուռներ ա՛յսօր կը վերնան,
Թագաւորին փառաց տեղի տան մուսքին
« Այսօր յարեաւ » անմահ Փեսան երկնաւոր,
Լուսո՛յ որդիք, երգեցե՛ք դուք զայս երգ նոր.

« Զե՛ աւս »:

ՍԻՐՏԻՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Աշխարհաւեր վարակումովը չարին
Հիւանդացայ շահ՝ սարիներ հալումաւ,
Ըզգացումի քամ կոկոններս խանձեցին
Բրդընկումներն կոյր կիրքերու գեճախաւ:

Հոգիս դարձաւ անապատ մը ամալի,
Կեանքի չի կար հոն բողբոջում մ'իսկ սրկար,
Մեղք-խորհակեն այրեացաւեր կ'ըլլայի,
Հոգեչարչար հառաչներով ցաւագար:

Մեռան մեջքս ինչ որ կային սուրբ բարի,
Սերերս, յոյսերս, երազներս ալ, սենչերս ալ,
Ու հիւանդոս այս հիւժումիս մեջ կարի՝
Մեռաւ . . . սիրս ալ հասնումով մը վրժահալ...:

*
*
*

Բայց որ մը Տէր, Յարութիւնըդ կենսախայ՝
Կեանքի Յոյսին քրքրացուց հոն վառ շողեր,
Ժրպիտդ ծաթեց մեջս մեծ լոյսին նառագայք,
Մեռած սիրքս ալ յարութիւն առած եր . . . :

Ժ. ՆՈՐ ԿԻՒՐԱԿԷ

“ՏԼԻ ԻՄ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾ ԻՄ”

ՅՈՎ. Է. Ի. 28

Ո՛ջ տեղերիդ հրաշալիքներուն,
Ուր դրոշմուած կայ Քու իմաստութիւն,
Եւ ո՛չ մեծափառ երկինքիդ անհուն,
Ուր միշտ կը պատմէ փառքդ մեծահնչիւն
— Թեեւ ասոնք Քու փառքիդ են գործեր—
Անոնց նայելով, չէ՛, բնա՛ւ չեմ բսեր
«Տէր իմ եւ Աստուած իմ»:

Ո՛չ երկնասրբաց բարձունքներու դեմ,
Ծածկըւած ձիւնով մրցնջեճական՝
Թեեւ զանոնք միշտ պրբնումով դիտեմ,
Չունիմ մեծ սարսուռ, պատկառանք մ'ա՛յնման,
Թեեւ ըլլաս Դուն բարձունքներու Տէր,
Զէ՛, անոնց առջեւ երբե՛ք չեմ բսեր
«Տէր իմ եւ Աստուած իմ»:

Եւ ո՛չ ալ ծովին անծայր, անսահման
Եզերքն երբ կայնիմ դիտելու համար
Անոր գոռացող ալիքն լեռնանման,
Ուր կը կուտակուին անքիւ, անհամար,
Ո՛րչափ ալ ծովը եւ իր կոհակներ
Յուզեն զիս, անոնց առջեւ չեմ բսեր
«Տէր իմ եւ Աստուած իմ»:

Բրնուրիւնը զիս չի պակուցաներ,
Դարեր, ժամանակ չեն ազդեր ինձի,
Մարդոց ձեռներուն բիւր հրաշալիքներ՝
Մէջս չ'արբրնցուցին քափ մ'հիացումի.
Աշխարհիս մեջ բնա՛ւ բանի մը դեմ, Տէ՛ր,
Չեմ բացագանչեր, երբե՛ք չեմ ըսեր
«Տէր իմ եւ Աստուած իմ»:

Բայց բերահաւաս Թովմասի պէս երբ
Զրկուած յարուցեալ Փրկչիդ վեհ տեսնե՛մ՝
— Թեեւ հաստատուի փաստով բազմակերպ,—
Հաւաստի աչքով տեսնեմ սերդ ամեն,
Վերերուդ առջեւ,— սիրոյդ բերաններ,—
Ընկնըւած, խոնա՛րհ, միշտ կը գոչեմ Տէ՛ր,
«Տէր իմ եւ Աստուած իմ»:

ՆՈՐ ՍՏԵՂՆՈՒՄ

ԽԵՐԷ՛ ինձմէ, Տէր, այս աչերն իմ չար,
Որ յար աշխարհիս պղծութեանց նային,
Ու տո՛ւր նոր աչեր որ դիտեն աննառ,
Անբացատրելի փառքերդ երկնային:

Դադրեցո՛ւր, ով Տէր, քրքրումը լեզուիս.
Անբարբոսութեան խօսերէն խալառ,
Ու տո՛ւր ինձ նոր մը, որով խեղճ հոգիս
Պատկէ փրկութեան գործդ հրաշափառ:

Խըլացո՛ւր նաեւ ականջներս իմ բայ՝
Որ հանոյք կրգգան չար խօսք լսելէն.
Ու նորեւ ձեռն ա՛յնպէս յարդարուած
Որ դառնակութիւնն երկնից վայելեն:

Կրտէ՛ ինձմէ, Տէ՛ր, ձեռներն իմ աղտոս,
Անխաւութեանց տիւմով քարաւուն,
Ու նոր ձեռներ տուր որ սեղանիդ մօտ
Փարին փրկութեան ցից եղջիւրներուն:

Անդամալուծե՛ ոտներն իմ փութկոս՝
Որ շա՛տ քալեցին քիւր շաւիղներէ,
Ու նորեւ ինձ տուր, որով Քեզ գամ մօտ,
Ու սրխալ քաղ մը ալ խիղճս չի ներէ:

Նորոգե՛, ով Տէր, այս սիրքս ալ հին,
«Մարմնեղէն սիրս» տուր փափուկ, բզգայուն,
Մեղեր չի խոցեն ալ զայն բընաւին,
Ու բզգայ ան սոսկ սերը Քու անհուն:

Նորաստեղծե՛ զիս, Տէր բոլորովին,
Սիրտով, հոգիով նոր ըլլամ բոլոր,
Ու մեջքս մեռնի ալ այն մարդը հին,
Դրժոխսին չըլլամ ալ որք մոլոր:

ԺԱ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԸ

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԸ հոգիներուն կառօն է մեծ՝
Երբ յարութեամբ նոր կեանքի մը կը տեսնեն լոյս,
Երբ հոգիներ յոգնաշարժար ու զբաղմունք
Նոր սեր ըզգան, հազնին հաւաստ, ունենան լոյս:

Համբարձումը հոգիներուն քրոջն է վեր,
Որով կեանքի այս «խոր ձոր» են կը վերելեն.
Թօթափելով ըզանգները շար անընդհատ,
Կ'իյնան մեծ, սուրբ իսկալի մը ետեւէն:

Համբարձումը հոգիներուն հրաշքն է սառ,
Ուր կը զրտնի, կը մաքրուին արասներէ,
Ու սուրբ կեանքի մ'հրապոյրովը բովանդակ
Քաղցր զգլխան մ'իւրեց վրայ յար կը տրեւ:

Համբարձումը մեծ կեանքներուն պրտակն է պերն,
Քաշուած բոլոր տառապանքի, խաչերու տեղ.
Երանութեան առհաւաստեայ մ'անսուտ, անվերջ,
Վերսցում մը վայելքներու աշխարհն անմեղ:

Համբարձում մը ամենօրեայ միտ կը տրեւ
Միտերնուն մեջ՝ ամեն անոց, որ կը ջանան
Հեռու ըլլալ շար կիրքերէ ու մեղքերէ,
Հետեւելով յար սրբութեան, արդարութեան:

Յիշատակը Համբարձումին վեհ, փրկչական՝
Ոսկի շրջապ մըն է ըզմեղ երկինք քաշող,
Կամ հայրական ձեռք մը, որու վրասն աշխարհ
Կը վերանանք երանութեանց վայրն լուսաշող:

Համբարձումիդ փառքն է պատիւ, ով Տեւ Յիսուս,
Զի ասով սոսկ պանծացուցիր Քու յաղթանակ,
Երկէ երկինք յարգարեցիր ուղի մը լոյս,
Ուրկէ երկինք պիտի երթան սուրբերդ համակ:

ԺԲ. ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍ

ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍ

... եւ դուք նստում էի խաղալիս յե-
րուսաղէմ, մինչեւ զգենուցուի գորութիւն
ի բարձանց: ԴՈՒԿ. ԻԳ. 49

Ը ՍԿԱՍՈՒՄԻ հասնումովը ոգեսպառ,
Սեներակին մեջ առանձնացած, անբարբառ,
Երկիւղախառն ըզգացումով մ'համակուած՝
Վերյիշեին Փրկչին խօսքեր սիրածարձ:

Կը յիշեին, կը յիշեին արցունքով
Խաչելութեան՝ ճաղնապները հոգեխառնով,
Իրենց վախկոտ ու տխուր ու վարձուցներ
Կուճերնուն ճակ խիղճի փուշեր էին դրեր:

Ու Վեմ-Պետրոսն իր շարժիլը կը յիշէր
Տրկար աղջկան հարցումներէն այն գիշեր,
Տաք արցունքով նիհար այտերն կը լրար,
Միտք բերելով Փրկչին նայուածքն սիրալաւ:

Սուրբ կիներն ալ աղբիւր դարձած արցունքի՝
Կ'աղօթեին, կը հրակէին կրկնակի,
Տիրամօր սիրն ալ բաժանման կրակէն
Տառապագին կը բռնընկեր ազատէն:

Բայց գիտէին վրասանելով խոստումին՝
Երուսաղէմ նըստիլ, մընալ պէտք էին,
Անոր համար կը սպասէին մեծ Յոյսին
Ըստփալից, հրաշալի ծագումին:

* *

Պենեկոստէն լրացած էր հիշողւոյն օր,
Երբ կը ծագէր նեմարտութեան Այդր նոր,
Յանկարծ հրնչիւն մը երկինքէն հողմի պէս
Եկաւ, լեցուց տունը ոյժով մը անձեռ:

Եւ բաժնւած ու հրեղէն լեզուներ
Եկան, նըստան անոնց վրայ. անվեհեր
Սուրբ Հոգիով լեցուած առին նոր եռանդ,
Այլալեզու բարբառելու նոր տալանդ:

Մեծ էր այն օրն, զի Սուրբ Հոգւոյն նոր շրջան
Կը բացուէր բիւր բարիքներով բազմազան.
Մեծ էր այն օրն, զի աշխարհ նոր կը ծընէր,
Նոր Սիովնի հաստատութիւն նոր հիմէր:

Երկչոտ Պետրոս ու ընկերներն իր բոլոր,
Խրմած Հոգւոյն նոր բաժակէն անսովոր,
Իրենց սիրէն «կենաց ջուր» դուրս կու տային,
Յափառակամ ըզմայլանքով երկնային:

Ա՛լ Յովելայ կանխաձայնած այն նոր դար
Երկնահանդէս հրաշալիքներ ցոյց կու տար.
Նորահաստատ եկեղեցին ա՛լ անվախ
Պիտի բանար իր փրկութեան մեծ փարախ:

Իսրայէլեան տեսանողներ բո՛ղ լրտեն,
Մարգարէներ բոլուն հնարնին հեգորէն,
Առաքեալներ, մարտիրոսներ ա՛լ երգեն
Պիտի Հոգւոյն շրմորհները, փառքն ամեն:

Նոր է երկինք, նոր է երկիր, նոր աշխարհ՝
Զի Սուրբ Հոգւոյն ծագեց լոյսը հրաշալի.
Պենեկոստէն զբաւական մըն է ա՛լ,
Որ «Բարի է» պիտի լսէ Տերն բարձրեալ:

* *

Ե՛ս ալ հասալ ըստատուութիւն հոգեկան,
Աղօթք, արցունք սիրիս ալքէն դուրս կու գան.
Հոգեզալուստ մ'ալ հոգւոյս մեջ չի կրկնէս,
Պրննելով զայն շրմորհներով Քու պէտպէս . . . :

ԺԳ. ՎԱՐԴԱՎԱՌ

ԱՅԼԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ

Որ կ'երկարին ըսուերները իրիկուան՝
Թափոր լեւան կողն ի վար,
Խոնջ արեւը ամպ-լաչակով մ'երփներփեան
Կը պընընըի վարդավառ,
Հոն վերջ տալու օրուան վազքին շողարձակ,
Հորիզոնին ծոցն անդորր,
Իբրը կեանք մը փայլ ու պերճանք, խինդ համակ՝
Հուսկ հանգիստին ծոցը խոր:

Բայց նոր արեւ մը լուսացայտ, անսովոր,
Թափոր լեւան բարձունքէն
Վեր բարձրանայ լոյս ծագումով փառաւոր,
Հըրաւաւառ ապաքէն,
Պայծառակերպ իսեպիւն հուր արփույն
Պասկերելով ցոլքն ու գեղ,
Անոր լոյսով զարդարուելու հոխազոյն
Տայ մեզ տենչը սրտագեղ:
Յիսուսն է ան, Նազովրեցիին հրաւազործ,
Թափոր լեւը՝ մեկ փանի
Խեղճ ձրկնորսներ հեզահողի ու անփորձ՝
Հէտը առած կը տանի,

Հոն ցոյց տալու Նոր Կրօնքին վեհութեան
Մեկ պատկերը ցոլացիկ
Անոնց պարզուկ հոգիներուն, որ ա՛յնքան
Կը հրապուրուին հիացիկ:

Հո՛ն երկինքը բընակչութեամբն իր ընտելալ՝
Թափոր լեւան կասարին
Վըրայ իջած կը պարզըի լուսափայլ-
Հո՛ն բիւր շնորհքներ կը վառին.
Առաքեալներն հիացումով մը աճնառ
Միշտ հոն մընալ կը բաղձան,
Նրանութեանց այն կեանքին մեջ լուսավառ
Վայելքներով բազմազան:

Երկնախօսիկ ձայնը վերէն կ'որոտայ
Թափոր լեւան լոյս ամպէն
«Դա՛ է Որդի իմ սիրելի,» եւ ահա
Առաքեալներն ալ մեկէն
Այս յայտնութեան երկիւղովը համակուած՝
Նրեաներնուն վըրայ վար
Գետին կ'իյնան խոնարհութեամբ գետնամած՝
Մեծ տարափով շանքահար:

Կը պատկերէ Տէրն չի պատմել այս տեսիլ
Թափոր լեւան անձկալի,
Իր Յարութեամբ մինչեւ Նոր Կրօնն դեռածիլ՝
Մեծամրոշակ ծաւալի-
Ու ա՛յն օրէն լոյս կրօնքին լոյսն ա՛ս վառ
Կը բըրբնկի օրէ օր,

Եւ կը վանէ մեղք, ցաւեր, վիճ ու խաւար,
Ու սարսափներ նորանոր:

... Կ'աղակերայի աշխարհ համայն, զի ա՛յն օր
Թափոր լեռան բարձունքէն

Երկնից գրծեց Յիսուս ուղիւն լուսաւոր,

Այն մեծ դասով լուսեղէն:

Անո՛ր համար Վարդավառն ալ հինաւուրց

Աղակերպուած այս Տօնին,

Հինը՝ Նորին լոյս երիզով մի անլոյծ

Զօդեց կապով մ'անբրնին:

Թո՛ղ Արեւը այն լուսացայտ, անսովոր,

Թափոր լեռան բարձունքէն

Վեր բարձրանայ լոյս ծագումով փառաւոր,

Հրաւաւա՛ն ապաքեն.

Պայծառակերպ իսեալին հուր արվուղին

Թո՛ղ պատկերէ ցոլքն ու գեղ,

Անոր լոյսով զարդարուելու նոխագոյն

Տալով մեզ տենչն սրբազեղ:

ժԴ. ՎԵՐԱՓ. Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

ԵՐԱՆԵԱՒ. ՄԱՅՐԸ

« ... Զի ամուսնայնե՛ս երանեցեն ինձ
ամենայն ազգի: » ԴՌԻԿ. Ա. 48

ԵՐԱՆԻ՛ քեզ, մայրերու մայր,
Համեստութիւնդ հեզ ու խոնարհ՝
Պրտակուեցաւ Երկնաւոր Հօր
Նայուածովը ամենագոր:

Երանի՛ քեզ, որ դարեւ դար
Կը գովուիս միշտ ու անդադար,
Հօրը քեզմով բրաւ մեծ բան
Այն խոստումը մեր փրկութեան:

Երանի՛ քեզ, ո՛վ մայր բարի,
Արժանացար մեծ շքանքի.
Զի ամեն մօր չի վիճակիր
Գրկել Յիսուս միջբոցի իր:

Երանի՛ քեզ, որ զրգուեցիր
Այն գանձը մեծ ու երկնածիր,
Զի նախամօր բազուկն երկայն
Դու՛ն կարնեցիր հնազանդութեան:

Երանի՛ քեզ, մեր մայրերուն
Օրինակ մը շքւիր խօսուն,
Թէ պէտք էն միշտ բլլալ խոնարհ,
Ա՛յդ է բլլալն «Երանեալ Մայր»:»

Տ Ի Ր Ա Մ Ա Յ Ր

(ՊԱՏԿԵՐԻՆ ԱՌՋԵՒ)

ԱՅՍ աչֆերուդ ջինջ ահուժը, Տիրամա՛յր,
Երկինքն է իր լոյսերով,
Ու անբրիք շող նայուածքներդ ալ խոնարհ
Համակ գուր են ու գորով:

Բոսոր բերնիդ կոկոն շուրթներ, Տիրամա՛յր,
Լրուութեան մեջ պերճախօս՝
Այն մայրական զրգուճոս համբոյրն խանդավառ
Կուրուագրծեն մեղրահոս:

Կար այսերուդ շառագունումն, Տիրամա՛յր,
— Համեսութեան սուրբ պատկեր, —
Սիրտեռւ մեջ հիացումի մը աննառ
Կարքըցընէ խորհուրդներ:

Ամպի գուլայ հանկիդ շքնորհն, Տիրամա՛յր,
Ծածկըւած սեւ մագիդ սակ՝
Կը վերացնէ մեր հոգիներ տեղահար,
Մեր բաղձանքներ բովանդակ:

Արեւ դեմքիդ գեղն անպատում, Տիրամա՛յր,
Թէ կը վառէ մեր հոգին,
Հապա սի՛րքդ. — ո՛հ, չեմ գրտներ ո՛չ մէկ բառ
Յայտնելու սերդ կարողին:

ԺԵ. ԽԱԶՎԵՐԱՑ

ԽԱԶԻՆ ՊԱՐԾԱՆԻՐ

ԳԱՂ. 2. 14

Ո՛ջ փառքեր սին, ո՛չ մեծութիւն, ո՛չ պատիւ,
Ո՛չ զանձեր նոխ, ո՛չ բարձր դիրք, ո՛չ անուն,
Ո՛չ գիտութիւն, ո՛չ տեսողութիւն բազմաթիւ,
Ո՛չ մասնանիւ հիացումը ամենուն
Կարծեն ըլլալ պարծանքը մեր հոգիին,
Բայց մի՛ միայն պէտք է բաղձալ սրտովին
Խաչի՛ն պարծանքը:

Անո՛վ միայն աշխարհքս խաչ կը հանենք,
Իր հեռանքներն կոխտելով առարուր,
Եւ կը ծաղրենք իր հրապոյրներն չարանեց,
Զի չենք ըլլար անոնց բընաւ անձնասուր.
Այսպէս հեռու փախած պատհուր աշխարհես՝
Կը պանծացնենք սիրտերով զոն, խոնարհ, հեզ,
Խաչի՛ն պարծանքը:

Անո՛վ կըրնանք խաչել մեր եսն ալ հրպարս,
Պահանջները իր անիրաւ, անարդար,
Մեղքի ներքին խրլտումներն անհանդարս,
Վայելելու խաղաղութիւն մ'անվրբար.
Ու մեր սիրտն դուրս կը խրնկի փողջաբոյր,
Հոգեմորոգ, հոգեհրմայ, փառք, անդոյր,
Խաչի՛ն պարծանքը:

Սիրոյ երգն է ան սրբագրաւ, քրքրուուն,
Ու զքրուքեան ծիածանումը ծիծղուն,
Գօտեպրնդողն մեր ուժաբեկ սիրեւուն,
Զի փրկութեան Աւետարանն է բեղուն:
Անո՛ր համար պէտք է պատմել դարե դար
Մեծ պարծանքը այն նրժմարիս ու սրդար,
 Խաչի՛ն պարծանքը:

Պարծանքներու պարծանքն է ան որ խաչին
Մեծ Խաչեալին կը հրոշակէ սերն անհուն,
Զի Ան եղաւ մեր մեղքերուն առաջին
Քաւութեան զոհն, խաչին վրայ սրբաբանուն,
Անո՛ր համար յաւիտեաններ քիչ կու գան
Հրոշակելու այն պարծանքը հոգեկան,
 Խաչի՛ն պարծանքը . . . :

ԺԶ. ՎԱՐԱԳԱՅ Ս. ԽԱԶ

ԽԱԶԻՆ ՍԵՂԱՆԸ

ԽԱԶԻՆ, ինկա՛ն սեղանները դարաւոր,
Աստուծոյ թիւն, Անահիտին ու Բեյիւն,
Որովհետեւ աստուածներն ալ փառաւոր՝
Ծածկըւեցան փոշիին տակ անցեալին:
Ժամանակին համայնաւեր ձեռքին տակ
Ամբարտակ մ'իսկ չի մընաց հին, դիցաւունէր,
Աւերակներն իբրեւ անոնց յիշատակ
Կը ցուցուն սոսկ՝ հընախոյզէն հանուած վեր:

Հին բազիկներ, ասուշաններ ա՛լ մարած՝
Չեն բըռնկիր նւիրական այն հուրով,
Պաշտամունք մ'իսկ չի կրկնուիր վերջամնաց.
Ո՛չ ալ գոնէ ողջակեզ մը նեմներով:

Ու դիցակրօն փութին պաշտօնն գաղտնալից
Առաապել մ'է այլեւս այսօր հրնաւանդ,
Պաշտողն՝ պաշտած իր սեղանին բախտակից,
Ամեն ինչ փութի ու ամեն յուշ քաւ ու քանդ:

Գողգոթայի վեհ բարձունքին ի կատար
Նոր սեղան մը կը բարձրանայ քառաթեւ,
Խաչին Սեղանն՝ պատարագ մ'ուր դարե դար
Կ'ողջակիցուի, կը մասուցուի յարատեւ:

Խաչի՛ն սեղանն, ուր Խաչեալին սերն անհուն՝
Բարեխօսող աղօթքներով խրնկանուէր
Կը բաշխուի մեղքին համար ամենուն,
Ու կ'ամոհէ սիրեւոր վրձնա, կարեալէր:

Խաչի՛ն Սեղանն, սիրեւոր մեջ կանգնեալ՝
Ժամանակը զայն չի կրնար կործանել
Քանի որ հո՛ն սեր-ողջակեզն յարաւոր
Կը մասուցուի պաշտամունքով մ'անսրգել:

Խաչի՛ն սեղանն, Տէ՛ր, սիրեւորուն մեջ կանգնէ,
Կործանելով կիրք-կուռները կոյր Եսին,
Փորոկաբեր ամպն երբ երկինք մըքաղեն՝
Ծիածանէ քո՛ղ յոյսը Քու երեսին:

ԺԷ. ԳԻՒՏ ԽԱՉ

Խ Ա Չ Բ

Գողգոթայի կասարին վեհ բարձունքին ապալեր
Քառաթեւեան սուրբ խաչը բազկասարած կը կենայ,
«Եկայք առ իս,» դաւենեղին բրբռումներով հոգեհմայ,
Բոլոր բեկեալ սիրերու կ'ըլլայ խրախոյս, քաջալեր:

Ան հաբախան քեւերուն պատկերացումն մբօսաբաց,
Որ անառակ մարդկութեան միօժ կը կարգայ հրաւեր,
Ու բրժբեկել խոստանայ սիրերը հե՛հ, կարեւիւր,
Հոգիները նըւաղուն, չարալըլուկ, քառապած:

Սերն է անկէ կը ծորի բոսոր գոյնով արիւնի,
Ու գրբութեան յարաբուխ աղբերացումն անբապառ
Խաչէն ի վար կը ցա՛տ առաստիոս, գե՛տաբար,
Հոգիները գովացնող խալով ջուրը կենդանի:

Պատուանդանէն կը մրխայ ողջակիզումն հաւօտութեան,
Ծառանալով յամբար առաջնորդող կ'ըլլայ սիւն,
Որ երկնային Քանանու կը ներբնչէ մեզ աւիւն
Զի հոն պիտի վայելենք երանութիւն մ'յաւիտեան:

Խաչը, եղջիւր փրկութեան ու ապաւեն սրկարին,
Անո՛ր միայն փառելով բրժեկութիւն կը գրքնենք,
Մեղքի ժահրոս օձերուն խալքումներէն չարանենց,
Նոյն իսկ բա՛ւ է աչեւեղիս երէ անոր կը յառին:

Պե՛տ է յարգել խաչը սուրբ, յիշատակը պատուական
Մեծ Խաչեային, որ խաչովն խաղաղութիւն մեզ բերաւ,
Ծանր խաչերն ալ օժտեց պրտակներով սրտագրաւ,
Խաչը սանդուղ երկինքին մեզ յարդարեց յաւիտեան:

ՎԵՐՉ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0313686

24840

ՀԵՂԻՆԱԿԻՆ ՆԱԽՈՐԴ ԳՈՐԾԸ

ԳՆԹՍՆԾԱՆԻ (Կրօն. Բանաստեղծութիւններ) 5 Գրահ.

Դիմել՝ Ռեդիմակին, Սրտնգուլ, Պալապր Հոռոս
Թիւ 15, Կ. Պոլիս

ԳԻՆ 4 ԴԱՆԵԿԱՆ